

PRZEDMIOTOWY REGULAMIN
VIII WOJEWÓDZKIEGO KONKURSU Z HISTORII
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
W ROKU SZKOLNYM 2026/2027

KIELCE
ROK SZKOLNY 2026/2027

Rozdział 1

Informacje ogólne

- §1. Regulamin określa szczegółowe wymagania i umiejętności dotyczące organizacji VIII Wojewódzkiego Konkursu z Historii dla uczniów szkół podstawowych województwa świętokrzyskiego.
- §2. Ileć w Regulaminie Przedmiotowym jest mowa o Konkursie – rozumie się przez to VIII Wojewódzki Konkurs z Historii dla uczniów szkół podstawowych województwa świętokrzyskiego.

Rozdział 2

Cele Konkursu

- §3. Głównym celem VIII Wojewódzkiego Konkursu z Historii dla uczniów szkół podstawowych jest wspieranie i rozwijanie zainteresowań, uzdolnień i wiedzy uczniów w obszarze historii powszechnej i historii Polski ze zwróceniem uwagi na:
- 1) Stosowanie poprawnych terminów historycznych.
 - 2) Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł (w tym kartograficznych), próba wyciągania z nich wniosków.
 - 3) Kształtowanie umiejętności z zakresu chronologii historycznej.
 - 4) Lokalizację w przestrzeni procesów, zjawisk i faktów historycznych przy wykorzystaniu map i planów w różnych skalach.
 - 5) Objaśnianie związków przyczynowo - skutkowych, analizowaniu zjawisk i procesów historycznych.
 - 6) Motywowanie szkół do podejmowania różnorodnych działań w zakresie pracy z uczniami uzdolnionymi historycznie.

Rozdział 3

Organizacja Konkursu

- §4. Czas trwania poszczególnych etapów Konkursu:
- 1) etap I – szkolny: 90 minut.
 - 2) etap II – rejonowy: 60 minut.
 - 3) etap III – wojewódzki: 90 minut.

§5. Rodzaje zadań, które będą zastosowane na poszczególnych etapach:

- 1) etap I – szkolny: test stacjonarny – zadania zamknięte i otwarte.
- 2) etap II – rejonowy: test online – zadania zamknięte.
- 3) etap III – wojewódzki: test stacjonarny – zadania zamknięte i otwarte.

§6. Zasady organizacyjno-porządkowe.

1. Na każdym etapie Konkursu zabrania się korzystania z wszelkich pomocy, w tym: podręczników, książek, kalkulatorów oraz jakichkolwiek urządzeń elektronicznych, na których można przechowywać informacje lub łączyć się z sieciami bezprzewodowymi.
2. Uczestnik Konkursu zobowiązany jest korzystać z długopisu lub pióra w kolorze czarnym bądź niebieskim.
3. Na etapie I – szkolnym oraz na III etapie – wojewódzkim zabrania się korzystania z korektorów.
4. Na każdym etapie Konkursu uczeń może korzystać z brudnopisu (opieczętowana kartka opisana, jako brudnopis). Po zakończeniu pracy, arkusz zadań wraz z brudnopisem zostaje zwrócony: na I etapie – szkolnym Szkolnej Komisji Konkursowej, na II etapie – rejonowym Międzyszkolnemu Zespołowi Nadzorującemu oraz na III etapie – wojewódzkim, Wojewódzkiej Komisji Przedmiotowej. Brudnopis nie podlega sprawdzeniu i ocenie.

Rozdział 4

Zakres wiedzy i umiejętności na poszczególnych etapach Konkursu

§7. Zakres treści i wymagane umiejętności na wszystkich trzech etapach (szkolnym, rejonowym i wojewódzkim) są spójne z *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.)*.

§8. Zestawy zadań uwzględniają cele wymienione w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017r.) w części „Cele kształcenia – wymagania ogólne”. Są to:

- 1) Chronologia historyczna
 - a) Odróżnianie przeszłości, teraźniejszości i przyszłości.
 - b) Posługiwanie się podstawowymi określeniami czasu historycznego: epoka, okres p.n.e., okres n.e., tysiąclecie, wiek, rok.

- c) Obliczanie upływu czasu między wydarzeniami historycznymi.
- d) Umieszczanie procesów, zjawisk i faktów historycznych w czasie oraz porządkowanie ich i ustalanie związków przyczynowo skutkowych.
- e) Dostrzeganie zmiany w życiu politycznym i społecznym oraz ciągłości w rozwoju kulturowym.

2) Analiza i interpretacja historyczna

- a) Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł (w tym kartograficznych), próba wyciągania z nich wniosków.
- b) Lokalizacja w przestrzeni procesów, zjawisk i faktów historycznych przy wykorzystaniu map i planów w różnych skalach.
- c) Rozróżnianie w narracji historycznej warstwy informacyjnej, wyjaśniającej i oceniającej.
- d) Objawianie związków przyczynowo - skutkowych, analizowanie zjawisk i procesów historycznych.
- e) Dostrzeganie potrzeby poznawania przeszłości dla rozumienia procesów zachodzących we współczesności.

3) Tworzenie narracji historycznej

- a) Konstruowanie ciągów narracyjnych przy wykorzystaniu zdobytych informacji źródłowych.
- b) Posługiwanie się pojęciami historycznymi i wyjaśnianie ich znaczenia.
- c) Przedstawianie argumentów uzasadniających własne stanowisko w odniesieniu do procesów i postaci historycznych.
- d) Tworzenie krótkich i długich wypowiedzi: planu, notatki, rozprawki, prezentacji.

§9. Zadania etapu I – szkolnego obejmują zagadnienia wymienione w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r.) w części „Treści nauczania – wymagania szczegółowe”:

- 1) Cywilizacje starożytne
- 2) Bizancjum i Świat islamu
- 3) Średniowieczna Europa
- 4) Społeczeństwo i kultura średniowiecznej Europy
- 5) Polska w okresie wczesnopiastowskim
- 6) Polska w okresie rozbicia dzielnicowego
- 7) Polska w XIV i XV wieku

- 8) Wielkie odkrycia geograficzne
- 9) „Złoty wiek” w Polsce na tle europejskim
- 10) Początki Rzeczypospolitej Obojga Narodów
- 11) Rzeczpospolita Obojga Narodów i jej sąsiedzi w XVII wieku.
- 12) Europa w XVII i XVIII wieku
- 13) Rzeczpospolita Obojga Narodów w I połowie XVIII wieku.

§10. Zadania etapu II – rejonowego obejmują poniższe zagadnienia oraz te przedstawione na etapie pierwszym konkursu:

- 1) Powstanie Stanów Zjednoczonych
- 2) Wielka rewolucja we Francji
- 3) Rzeczpospolita w dobie stanisławowskiej
- 4) Walka o utrzymanie niepodległości w ostatnich latach XVIII wieku
- 5) Epoka napoleońska
- 6) Europa po kongresie wiedeńskim
- 7) Ziemie polskie w latach 1815-1848
- 8) Powstanie styczniowe
- 9) Europa i Świat w II połowie XIX wieku i na początku XX wieku
- 10) Ziemie polskie pod zaborami w II połowie XIX wieku i na początku XX wieku
- 11) I wojna światowa
- 12) Sprawa polska w I wojnie światowej

§11. Zadania etapu III – wojewódzkiego obejmują poniższe zagadnienia oraz te przedstawione na etapie pierwszym i drugim konkursu:

- 1) Europa i świat po I wojnie światowej
- 2) Odrodzenie Państwa Polskiego po I wojnie światowej
- 3) II Rzeczpospolita w latach 1921-1939
- 4) Społeczeństwo i gospodarka II Rzeczypospolitej
- 5) Droga do wojny
- 6) Wojna obronna Polskie we wrześniu 1939 roku. Agresja Niemiec (1 września) i Związku Sowieckiego (17 września)
- 7) II wojna światowa i jej etapy
- 8) Polska pod okupacją niemiecką i sowiecką

- 9) Sprawa polska w czasie II wojny światowej
- 10) Świat po II wojnie światowej
- 11) Początki komunizmu w Polsce
- 12) Stalinizm w Polsce i jego skutki
- 13) Polska w latach 1957-1981
- 14) Dekada 1981-1989
- 15) Narodziny III Rzeczypospolitej
- 16) Miejsce Polski w świecie współczesnym

Rozdział 5

Uwagi i informacje dodatkowe

- §12. Na każdym etapie konkursu zadania obejmują i poszerzają treści podstawy programowej z historii.
- §13. Na każdym etapie konkursu mogą się znaleźć zadania z wykorzystaniem różnych źródeł historycznych np. mapa, plan, karykatura, źródło ikonograficzne, tekst źródłowy, zdjęcie, fotografia, dane statystyczne etc..
- §14. W testach na wszystkie trzy etapy mogą znaleźć się zadania dotyczące ważnych wydarzeń historycznych związanych z przypadającymi w latach 2026 i 2027 rocznic.
- §15. Na każdym etapie konkursu w przygotowanym teście będzie obecne minimum jedno zadanie związane z historią regionu świętokrzyskiego.

Rozdział 6

Literatura zalecana w przygotowaniu się do konkursu

- §16. Podstawowym źródłem informacji dla uczniów przystępujących do Konkursu są podręczniki szkolne i zeszyty ćwiczeń do historii (klasa IV – VIII) dopuszczone do użytku szkolnego.
- §17. Materiały w formie linków:
- 1) Na I etap - szkolny:
 - 1. <https://www.youtube.com/watch?v=l1ld-QjkPIY>,
 - 2. <https://www.youtube.com/watch?v=cs9X2RiKb2E>;

2) Na II etap - rejonowy:

1. <https://www.youtube.com/watch?v=Fy0OMv6xQxE>
2. <https://www.youtube.com/watch?v=mT3znO27hhk>
3. <https://www.youtube.com/watch?v=nN7ZpgWGw6E>

3) Na III etap - wojewódzki:

1. <https://www.youtube.com/watch?v=rNtcipmu9Bk>
2. <https://www.youtube.com/watch?v=Z9KwN- alqI>

§18. Dodatkowe materiały, zalecane w ramach przygotowań do konkursu (seria Pomniki Historii):

1. <https://www.youtube.com/watch?v=LcjzDiWeuks&list=PL9WzZUVLsKgO-MmuixQJWJgWJg6y6dHPf&index=10>,
2. <https://www.youtube.com/watch?v=YgJYZPmow0&list=PL9WzZUVLsKgO-MmuixQJWJgWJg6y6dHPf&index=11>,
3. <https://www.youtube.com/watch?v=kUW6BNJisLo&list=PL9WzZUVLsKgO-MmuixQJWJgWJg6y6dHPf&index=15>,
4. <https://www.youtube.com/watch?v=iILVeM3USsQ&list=PL9WzZUVLsKgO-MmuixQJWJgWJg6y6dHPf&index=20>,
5. <https://www.youtube.com/watch?v=LcjzDiWeuks&list=PL9WzZUVLsKgO-MmuixQJWJgWJg6y6dHPf&index=10>

§19. Pozostałe pozycje uwzględniające zagadnienia arkuszy konkursowych:

1. Sobańska – Bondaruk M., Lenard S., *Wiek V-XV, Wiek XVI-XVIII, Wiek XIX, Wiek XX – Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii i studentów*. Warszawa: Wydawnictwo PWN, 1995-1997 (cztery części).
2. Wipszycka E., Tazbir J., Tazbir J., Szwarc A., Roszkowski W., *Wielki atlas historyczny*, Warszawa: Wydawnictwo Demart, 2002 i następne.